

॥ १७ ॥ १८ ॥ कालीसत्यवती ॥ १९ ॥ प्रतीतः तुष्टः ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ विप्रवासितः दूरे स्थापितः रामभयात्स्वयंपलायनेन प्रजाभिस्तदीयशिविरस्य शून्यताकरणात् ॥ २४ ॥ २५ ॥
ममतातपिताराजन्शांतनुर्लोकविश्रुतः ॥ तस्याहमेकएवासंपुत्रः पुत्रवतांवरः ॥ १७ ॥ तस्य बुद्धिः समुत्पन्ना द्वितीयः स्यात्कथं सुतः ॥ एकं पुत्रमपुत्रं वै प्रवदंति
मनीषिणः ॥ १८ ॥ न चोच्छेदं कुलं यायाद्विस्तीर्यै च कथं यशः ॥ तस्याहमीप्सितं बुध्वा कालीमातरमावहं ॥ १९ ॥ प्रतिज्ञां दुष्करां कृत्वा पितुरर्थं कुलस्य च ॥ अरा
जा चोर्ध्वरेताश्च यथा सुविदितं तव ॥ प्रतीतो निवसाम्येष प्रतिज्ञामनुपालयन् ॥ २० ॥ तस्यां जज्ञे महाबाहुः श्रीमान् कुरुकुलोद्बहः ॥ विचित्रवीर्यो धर्मात्मा कनी
यान्मम पार्थिव ॥ २१ ॥ स्वयं ते हं पितरितं स्वराज्ये स न्यवेशयं ॥ विचित्रवीर्यं राजानं भृत्यो भूत्वा त्वध्वश्वरः ॥ २२ ॥ तस्याहं सदृशान् दारान् राजेन्द्र समुपाहरं ॥ जि
त्वा पार्थिव संघातमपिते बहुशः श्रुतं ॥ २३ ॥ ततो रामेण समरे द्द्वयुद्धमुपागमं ॥ सहिरामभयादेभिर्नागरैर्विप्रवासितः ॥ २४ ॥ दारेष्वप्यतिसक्तश्च यक्ष्माणं स
मपद्यत ॥ यदा त्वराजकेराष्ट्रे नववर्षसुरेश्वरः ॥ तदाभ्यधावन्मा मेव प्रजाः क्षुद्रयपीडिताः ॥ २५ ॥ प्रजा ऊचुः उपक्षीणाः प्रजाः सर्वाराजा भवभवाय नः ॥
ईतोः प्रणुद भद्रं तेषां तनोः कुलवर्धन ॥ २६ ॥ पीड्यंते ते प्रजाः सर्वा व्याधिभिर्भृशदारुणैः ॥ अल्पावशिष्टा गांगेयताः परित्रातुमर्हसि ॥ २७ ॥ व्याधीन् प्रणुद वीरत्वं
प्रजाधर्मेण पालय ॥ त्वयि जीवति माराष्ट्रं विनाशमुपगच्छतु ॥ २८ ॥ भीष्म उवाच प्रजानां क्रोशतीनां वै नैवाक्षुभ्यत मे मनः ॥ प्रतिज्ञां रक्षमाणस्य सह
तं स्मरतस्तथा ॥ ततः पौरामहाराजमाता काली च मेशुभा ॥ २९ ॥ भृत्याः पुरोहिताचार्या ब्राह्मणाश्च बहुश्रुताः ॥ मामूचुर्भृशं संतप्ता भवराजेति संततं ॥ ३० ॥ प्रती
परक्षितं राष्ट्रं त्वां प्राप्य विनशिष्यति ॥ सत्त्वमस्मद्वितार्थं वै राजा भवमहामते ॥ ३१ ॥ इत्युक्तः प्रांजलिर्भूत्वा दुःखितो भृशमातुरः ॥ तेभ्यो न्यवेदयंतत्र प्रतिज्ञां पि
तृगौरवात् ॥ ३२ ॥ ऊर्ध्वरेता त्वराजा च कुलस्यार्थं पुनः पुनः ॥ विशेषतस्त्वदर्थं च धुरिमामां नियोजय ॥ ३३ ॥ ततो हं प्रांजलिर्भूत्वा मातरं संप्रसादयं ॥ नां वशां
तनुना जातः कौरवं वंशमुद्बहन् ॥ ३४ ॥ प्रतिज्ञां वितथां कुर्यामिति राजन्युनः पुनः ॥ विशेषतस्त्वदर्थं च प्रतिज्ञां कृतवानहम् ॥ ३५ ॥ अहं प्रेष्यश्वदासश्च तवाद्यसुतव
त्सले ॥ एवंप्रतामनुनीयाहं मातरं जनमेव च ॥ ३६ ॥ अयाचं भ्रातृदारेषु तदा व्यासं महामुनिं ॥ सहमात्रामहाराजप्रसाद्य तमृषिं तदा ॥ ३७ ॥ अपत्यार्थं महाराज
प्रसादं कृतवांश्च सः ॥ त्रीन्सपुत्रानजनयत्तदा भरतसत्तम ॥ ३८ ॥ अंधः करणहीनत्वा न्न वै राजापिता तव ॥ राजा तु पांडुरभवन्महात्मा लोकविश्रुतः ॥ ३९ ॥
ईतोः अनादृष्ट्यादिरूपाः ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥

म.भा.टी.

॥१४०॥